

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1 GroenLinks en SGP over criminaliteit

1 maximumscore 3

- Van oudsher leggen linkse partijen meer nadruk op de maatschappelijke oorzaken van criminaliteit / meer nadruk op preventie. Rechtse partijen leggen meer nadruk op het individu dat schuldig is aan het ondermijnen van de deugdzaamheid van de samenleving / meer nadruk op repressie

1

voorbeelden van een juiste uitleg:

- In tekst 1 is te lezen dat de maatschappij een programma moet opstellen zodat een crimineel weer opgenomen kan worden in de samenleving. Dat past bij de visie van links omdat in deze visie criminaliteit een probleem is van de samenleving. Omdat ook het criminele individu nog steeds onderdeel is van de samenleving zal de samenleving zoeken naar een oplossing. Dat komt tot uitdrukking in de begeleiding die de samenleving biedt en die moet leiden tot terugkeer in de samenleving
- In tekst 2 is te lezen dat de SGP criminaliteit vooral ziet als een probleem dat door een individu is veroorzaakt en dat daarom ook door dat individu moet worden opgelost. Criminaliteit is een conflict tussen het individu en de rest van de samenleving. De samenleving heeft regels. Het individu mag meedoen in de samenleving maar dan moet hij die regels accepteren. Overtreedt het individu de regels dan straft de samenleving net zolang tot het individu de regels wel respecteert. De samenleving moet zichzelf immers beschermen tegen criminele individuen

1

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

2 maximumscore 4

- Absolute theorieën zijn rechtvaardigingstheorieën van straf waarin uitsluitend naar het verleden wordt gekeken, met name naar het delict dat zich heeft voorgedaan. (Absoluut betekent hier dat de straf een zaak is die losstaat van een eventueel toekomstig effect. Het gaat om varianten van vergeldingstheorie: omdat misdaan is, moet straf volgen) 1
 - Relatieve theorieën zijn rechtvaardigingstheorieën waarin juist het beoogde toekomstige effect van de op te leggen sanctie doorslaggevend wordt geacht. Daarbij kan het gaan om vormen van generale preventie en van speciale preventie 1
- voorbeeld van een juist antwoord:
- De visie van GroenLinks sluit meer aan bij relatieve theorieën. Dat blijkt uit: “GroenLinks wil dat gevangenisstraffen nu eindelijk eens echt gebruikt gaan worden om mensen weer op het rechte pad te krijgen.” Uit dit citaat blijkt dat een straf moet leiden tot maatschappelijke participatie / dat niet de ernst van het delict doorslaggevend is 1
 - De visie van de SGP sluit meer aan bij absolute theorieën. Dat blijkt uit: “De SGP wil daarom een strafklimaat dat meer aansluit bij de ernst van de gepleegde misdrijven.” Het geven van straf wordt in dit citaat gekoppeld aan de ernst van het delict / niet gekoppeld aan het toekomstige effect op het gedrag van de delinquent 1

Opmerking

per voorbeeld van een juist antwoord moeten beide elementen (theorie en citaat) juist zijn voor een scorepunt.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

3 maximumscore 4

voorbeelden van juiste antwoorden:

tekst 1

- doel: speciale preventie
regels: 3-4: "mensen weer op het rechte pad te krijgen."
toelichting: er wordt aan gewerkt dat de dader het niet weer doet 1
- doel: heropvoeding
regels: 20-24: "Daarom moet elke gedetineerde een persoonlijk programma krijgen om terug te keren in de maatschappij, inclusief scholing en begeleiding na de gevangenisstraf."
toelichting: hij zal sociaal acceptabel gedrag moeten leren 1

tekst 2

voorbeelden van juiste antwoorden:

- doel: handhaving van de rechtsorde
regels: 1-3: "De overheid heeft de bijzondere opdracht om kwaad in de samenleving te bestrijden."
toelichting: het 'kwaad' is dan het overtreden van de wet.
- doel: generale preventie / afschrikking
regels: 4-7: "Wanneer er geen of weinig straf gegeven wordt, dan blijkt het voor misdadigers lonend te zijn om hun 'beroep' voort te zetten."
toelichting: hogere straffen zullen mensen er van weerhouden om crimineel gedrag te vertonen en dus werkt dat preventief.
- doel: beveiliging van de maatschappij
regels: 6-7: "hun 'beroep' voort te zetten."
toelichting: straf moet voorkomen dat het lonend is om hun 'beroep' voort te zetten.
- doel: genoegdoening van het slachtoffer / vergelding
regels: 10-12: "Het is ergerniswekkend dat daders van 'kleine criminaliteit' vrijwel altijd meteen weer vrij rondlopen."
toelichting: het woord 'ergerniswekkend' geeft aan dat tegemoetgekomen moet worden aan de ontevredenheid van slachtoffer en/of publiek bij te lage straffen.

per juist doel met citaat met toelichting 1

Opmerking

Bovenstaande opsomming van citaten bij doelen en toelichtingen is niet uitputtend. Alleen een punt toekennen bij een doel met een juist citaat en toelichting. Maximaal 2 punten per tekst.

Het scorepunt bij elk gegeven juist antwoord **ook toekennen** als de kandidaat bij de verwijzing alleen de regelnummers heeft gegeven.

Toelichting: Er wordt niet naar een citaat gevraagd.